

Factsheet Overgewicht in Uithoorn september 2014

Overgewicht vormt een serieuze bedreiging

We kunnen er niet omheen: de zorg- en maatschappelijke kosten van overgewicht zijn enorm. Volwassenen met overgewicht hebben vaker last van gewrichtsproblemen, diabetes, hart- en vaatziekten en een laag zelfbeeld (RIVM, Nationaal Kompas, 2014). Veel van deze gezondheidsproblemen zijn ook al aanwezig bij kinderen met overgewicht. Kinderen met overgewicht worden vaker gepest en hebben een grote kans om op volwassen leeftijd nog steeds overgewicht te hebben.

Overgewicht in Uithoorn

Het percentage inwoners in Uithoorn met overgewicht neemt sterk toe met de leeftijd (tabel 1). Vanaf 35 jaar en ouder heeft ongeveer de helft van de inwoners overgewicht. In Uithoorn komt overgewicht bij 48% van de volwassenen van 19 jaar en ouder voor. Dat is vergelijkbaar met het Nederlandse gemiddelde (48%; CBS 2010). Van de Nederlandse jeugd van 2-22 jaar heeft 13% van de jongens en 15% van de meisjes overgewicht; bij 2% is sprake van ernstig overgewicht (Nationale Groeistudie, 2010).

Tabel 1 Overgewicht en obesitas naar leeftijd (%)

leeftijd	overgewicht	obesitas	Uithoorn overgewicht of obesitas	regio Amstelland/Diemen overgewicht of obesitas	referentie periode
3 jaar	6	1	7	7	2012,2013
5 jaar	6	2	8	9	2011-2013
10/11 jaar	13	2	15	15	2011-2013
13/14 jaar	12	2	14	13	2012-2013
19-34 jaar	28	4	32	28	2010
35-49 jaar	36	18	54	49	2010
50-64 jaar	36	15	51	51	2010
65-74 jaar	43	11	54	57	2010
75+ jaar	36	10	46	48	2010

Meisjes, niet-Nederlandse kinderen en volwassen mannen zijn risicogroepen in Uithoorn

Behalve leeftijd is geslacht en afkomst ook een risicofactor voor overgewicht bij kinderen (tabel 2). Bij de jongste jeugd van 3 en 5 jaar zien we dat overgewicht bij meisjes ongeveer twee keer zo vaak voorkomt als bij jongens. Het verschil tussen Nederlandse en niet-Nederlandse kinderen neemt toe met de leeftijd. Onder volwassenen zien we dat mannen van 19-64 jaar vaker overgewicht hebben dan vrouwen

Tabel 2 Overgewicht (inclusief obesitas) naar leeftijd, geslacht en afkomst (%)

	3 jaar	5 jaar	10/11 jaar	13/14 jaar	19-64 jaar	65+ jaar
geslacht	*	*			*	
man	3	6	13	14	54	53
vrouw	11	11	17	13	40	49
afkomst	*	*	*			
Nederlands	5	6	13	12	47	50
niet-Nederlands	12	15	22	19	52	-

* Significant verschil tussen groepen (mannen/vrouwen, Nederlands/niet-Nederlands) $p < 0,05$

- geen gegevens door te kleine aantallen

Overgewicht bij de jeugd in de wijken

Voor zes wijken in Uithoorn worden voor de jeugd de overgewichtcijfers gepresenteerd in tabel 3. Is overgewicht in Uithoornse wijken vergelijkbaar met wijken in buurgemeenten in de regio? In figuur 1 worden voor jeugd van 3-14 jaar (periode 2012-2103) de overgewichtcijfers gepresenteerd naar wijken in de regio Amstelland en Diemen¹. In Uithoornse wijken lopen de percentages overgewicht uiteen van 8% in De Kwakel tot 15% in Europarei.

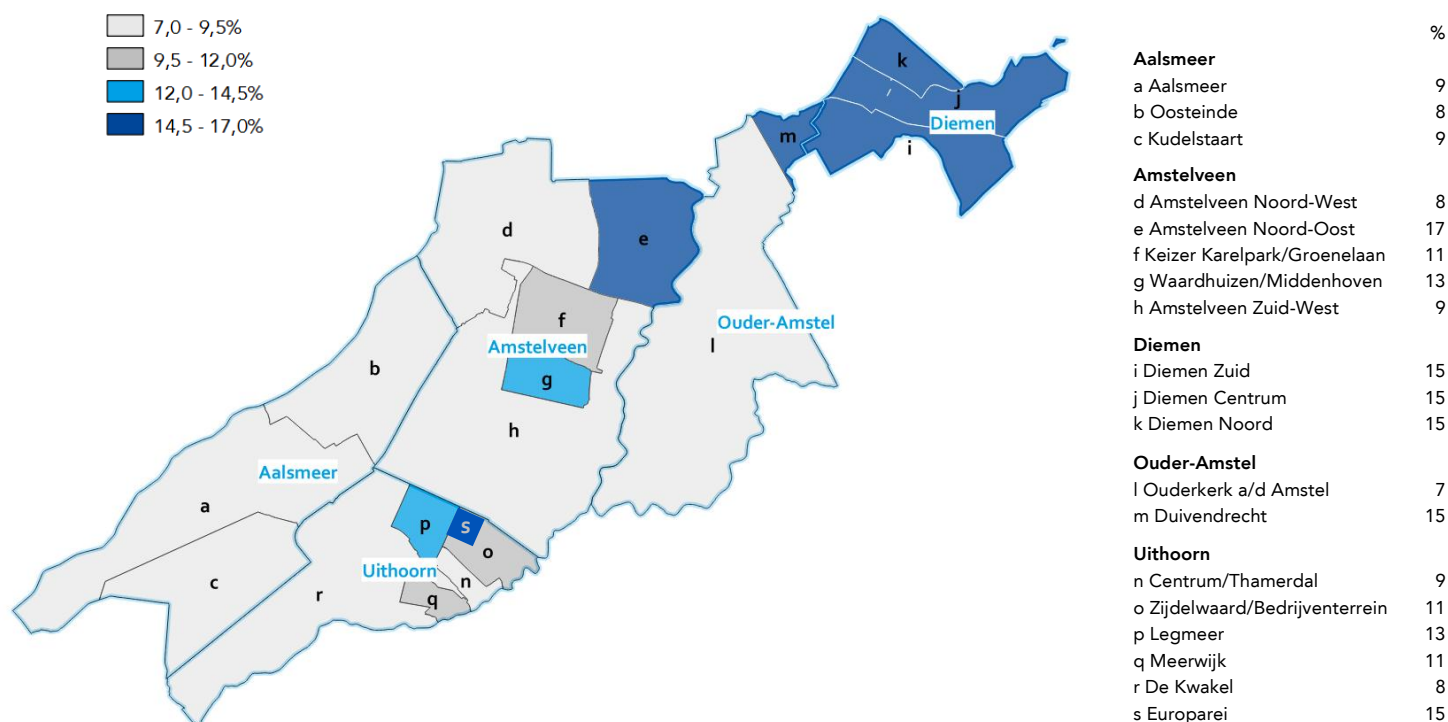
Overgewicht wordt bepaald aan de hand van de Body Mass Index (BMI): het lichaamsgewicht (kg) gedeeld door het kwadraat van de lichaamslengte (m). Voor volwassenen geldt: BMI > 25 is overgewicht; BMI > 30 is obesitas. Voor jongeren onder de 18 jaar zijn de grenzen afhankelijk van leeftijd en geslacht.

Tabel 3 Overgewicht (inclusief obesitas) naar wijk en leeftijd (%)

leeftijd	Dorpscentrum/ Thamerdal	Zijdelwaard/ bedrijventerrein	Legmeer	Meerwijk	De Kwakel	Europarei
3 jaar	-	-	12	6	-	-
5 jaar	8	7	8	8	-	14
10/11 jaar	12	14	17	11	-	34
13/14 jaar	-	22	14	14	-	-

- geen gegevens door te kleine aantallen

Figuur 1 Overgewicht (inclusief obesitas) bij de jeugd van 3 t/m 14 jaar (periode 2012-2103) per wijk in de regio (%)

Bronnen

Jeugd: het elektronisch kinddossier van Jeugdgezondheidszorg (JGZ); lengte en gewicht worden gemeten tijdens de periodieke gezondheidsonderzoeken door een medewerker. In deze factsheet zijn twee onderzoeksjaren samengenomen: voor 3 jarigen 2012 en 2013, voor kinderen van 5 jaar en 10/11 jaar de schooljaren 2011-2012 en 2012-2013. De resultaten voor 13/14 jarigen zijn van schooljaar 2012-2013. Volwassenen: Gezondheidsmonitor 2010, een vragenlijstonderzoek onder een steekproef uit de bevolking. Lengte en gewicht zijn gebaseerd op zelfrapportage.

Colofon

tekst: GGD Amsterdam, Cluster Epidemiologie & Gezondheidsbevordering
 contact: dr. Claudia E. Verhagen
 telefoon: 020-555 5495

email: eg@ggd.amsterdam.nl
 website: www.ggd.amsterdam.nl

¹ Door registratie van onvolledige postcodes in de gezondheidsmonitor voor volwassenen (4 posities i.p.v. 6 posities) kan voor volwassenen in de regio Amstelland /Diemen een vergelijking naar wijken niet worden gepresenteerd.